

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 13. S. Spiritûs effectus, & operationes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

Quod autem puer oscitavit septies, septiformis gratia S. Spiritus ostenditur. 4. Reg. 4. 35. S. August. Dom. 5. Trinit. f. 2.

Fuerunt et septem filii. Job. 42. 13. Septem filii nobis nascuntur, cum per conceptionem bonæ cogitationis, S. Spiritus septem in nobis virtutes oriuntur. Hanc namque internam prolem Propheta dinumerat, cum Spiritus mentem fecundat, dicens: *requiescat super eum - Spiritus Sapientia, & Intellectus: Spiritus Consilii, & Fortitudinis, Spiritus Scientia, & pietatis, & replebit eum Spiritus timoris Domini.* II. II. 2. S. Gregor. moral. 1.1. c. 13. in Job.

Fragrantia unguentis optimis. Cant. 1. 2. Unguenta optima, sunt dona Spiritus S., quibus ubera Christi fragrant. V. Beda hic.

Stipate me malis. Cant. 2. 5. Patres apud Theodoretum, Philo Carpath, & Nyssenum, per flores, & mala, accipiunt virtutes, & dona Spiritus S.; ac præsertim donum fortitudinis, quod animam labantem corroborat. Cornelius hic.

Et requiescet super eum Spiritus Domini. Eccl. 11. 2. Illa septem dona dicuntur radii ignei: quia Spiritus S. per ea, quasi ad modum ignis amorosi humiliat alta per donum timoris: liquefacit dura, per donum pietatis: illuminat obscura, per donum scientiæ: consolidat mollia, per donum fortitudinis: restringit fluida, vel dirigit deviantia, per donum consilii: clarificat metalla, per donum intellectus: ignit frigida, per donum Sapientiæ, S. Bonaventura tr. de 7. don. S. Spir.

Haurietis aquas. II. 12. 3. Quas haurietis aquas? nisi Spiritus S. dona quam plurima. S. Rupertus hic.

Septem dona Spiritus S. Dominus dedit per septem apparitiones. In prima Apparitione Matth. 28. 2., Spiritum timoris: cum Angelus mulieribus apparuit, & factus est terramotus. In secunda Joan. 21. 15. Spiritum pietatis, quando Petro apparuit: magna enim pietas fuit, ut neganti se singulariter appareret. In tertia Luc. 24. Spiritum scientiæ, duobus euntibus in Emmaus. In quarta Joan. 20. 20. Spiritum fortitudinis, quando Januis clausis intravit ad Discipulos, ostendens eis vulnera: sicut solent in sinum fortitudinis foramina clypei ostendi. In quinta Joan. 21. 6. Spiritum consilii frustra piscantibus. In sexta Luc. 24. 45. Spiritum intellectus, quando apprensus in medio eorum aperuit sensum, ut intelligerent Scripturas. In septima Marci 16. 14. Spiritum Sapientiæ, scilicet in die Ascensionis. S. Bonaventura in Pf. 144.

Miscellanea.

Ductus est Jesus in desertum à Spiritu. Matth. 4. 1. Sicut virtutes morales efficiunt hominem promptè mobilem à ratione, ut ejus sequatur iudicium; sic dona Spiritus S. reddunt eum facilitate mobilem à Spiritu S. Dion. Carthuf. hic.

Esurit. Matth. 21. 8. Esurit Jesus semper in iustis, volens manducare fructum, Spiritus S., in eis: & sunt ejus esca, ut ita dicam, ficus; quas esuriens edit, id est, charitas est ejus, qui

eam fructificavit, qui primus fructus est Spiritus S., & gaudium, & pax, & patientia, & reliqua. Origenes tr. 16. hic.

§. XIII.

S. Spiritus effectus, & operationes.

Num. 1.

Mutat, renovat.

Mutaberis in virum alium. I. Reg. 10. 6. Natura nostra per lapsum primi hominis sic damnata est; ut quotidie labendo deficiat, & deficiendo veterescat. Sed qui in nobismet ipsis deficiamus, cum in nos ille Spiritus infilit, renovamur: quia statim, quod non eramus, efficitur. Tepidus erat quis; sed repente, visitatus à Spiritu, fervens efficitur. Sc. S. Gregor. hic circa medium. S. Gregor. hom. 30. in Evangelia, loquens de Spiritu S. implet citharædum puerum; & Psalmistam facit. I. Reg. 16. 23. Implet pastorem armentarium; & Prophetam facit. Amos 7. 14. Implet abinentem puerum; & Judicem senem facit. Dan. 13. 45. Implet piscatorem; & Prædicatorem facit. Matth. 4. 19. Implet persecutorem; & doctorem gentium facit. Act. 9. 15. Implet Publicanum; & Evangelistam facit. Luc. 5. 27. O qualis artifex iste Spiritus? - humanum animum subito, ut illustrat, immutat.

Spiritus S. ipse nostræ imaginis est reformatio, mentis perfectio, animæ instauratio. S. Chrysol. f. in Pent.

Ad hoc de cælo Spiritus S. missus est, ut Mundum, bene quidem, & sapienter, conditum; sed peccatis hominum male fœdaturum; suâ iterum virtute reficeret, innovaretque; & ad prioris formæ speciem, similitudinemque, quantum fieri poterat, redigeret; juxta illud Pf. 103. 30. *emittes Spiritum tuum - & renovabis factem terræ.* S. Thom. Vill. f. 2. in die Pent.

Num. 2.

Disponit ad ardua.

Ductus est Jesus in desertum à Spiritu. Matth. 4. 1. Marc. 1. 12. *Spiritus expulit eum.* Ubi vox *expulit* significat vim, efficaciam, & alacritatem, Spiritus, quæ erat in Christo; ac futura erat in Apostolis, cæterisque Christianis: quos ad heroica virtutum opera acturus erat Spiritus S., juxta Rom. 8. 14. *quicumque Spiritu Dei aguntur, iis sunt filii Dei.* ita S. Hieron. & S. Hilarius apud Cornelium hic.

Num. 3.

Facit amare cœlestia, terrena spernere.

Ab Hierosolymis nè discederent. Act. 1. 4. Cur hæc civitas præ aliis eligatur ad adventum S. Spiritus? Hierosalem erat valde celebris civitas, frequentia omnium nationum, admirabilis templo, divitiis &c. Ut præsentia Spiritus S. pompa, & vanitas Mundi vilesceret: cum enim divina apparent, mox omnia terrena disparent, ac pro nihilo habentur. Sylveira hic q. 8.

Cum esset plenus Spiritu S., intendens in cælum &c. Act. 7. 55. B. Petrus Dam. f. de S. Stephano: intellige consecutionem verborum: *plenus*

plenus est Spiritu S., & sic intendit in caelum: quia, qui Spiritu divinitatis afflantur, conculcatis terrestribus, celestibus inhiant, & aeternis. Velit, nolit; cedit Spiritui S. vanitas Spiritus humani. Id. ib.

Ascendit in superiora, ut oraret. Act. 10. 9. Deus humanas mentes in sublime erigit. Alta semper quærat, qui igneo Dei Spiritu agitur. Quò recepto igne Petrus; qui alias sæpe mare descendebat in navibus, *ascendit in superiora &c.* Jam, propter divinum ignem mente clausum, non placebant illi ima loca; sed totus in superiora ferebatur. S. Cyrill. Alex. l. 9. in Levit: Petrus, quæ sursum sunt, quærebat; non quæ super terram. Illuc ascendebat, ad illa recta, ad illa fastigia; de quibus Dominus Matth. 24. 17. *qui in tecto est, non descendat aliquid tollere de domo sua.* Hinc est, quòd Christianos suos Dominus renasci fecit ex aquis: ut celestium corporum naturæ associetur; eorumque proprietatem, & cognationem bibat. S. Zeno Veron. f. de Judæis: genitalis unda submergit, ut celestes effecti, terram desiderare non norint. S. Chrysof. hom. 22. ad pop. si non potes sol fieri, fias stella duntaxat. Tantum ascende super terram; incipe amulari sideribus. Baza t. l. 1. c. 8. §. 2.

Mentem, quam S. Spiritus replet, in amaritudinem temporalium delectatio aeternorum commovet. S. Gregor. hom. 10. in Ezech. 3. prope finem.

Num. 4.

Alii præclari effectus.

Copitque Spiritus Domini esse cum eo. Judic. 13. 25. Etiam ipsius corporis vires à Spiritu S. sunt expectandæ: quòd enim fortissimi illius Samsonis vires ab hoc Spiritu profectæ sint, apertum est ex historia Judicum. Isidorus Clarus l. 1. or. 4.

Comburet igni. Ps. 45. 10. Dura corda molliet igne Spiritus S. Hugo à S. Vict. hic.

Tanquam ignis. Act. 2. 3. Spiritus S. in igne, & linguis, apparuit: quia omnes, quos impleverit; ardentes pariter, & loquentes facit. V. Beda hic.

In columba, & in igne, Spiritus S. ostenditur: quia, quicumque illò pleni sunt, sic mansuetudini simplicitatis inserviunt, ut contra culpas delinquentium etiam zelò rectitudinis accendantur. S. Gregor. mor. l. 1. c. 2. in Job.

Misus est Spiritus S., ut amorem faceret, & solveret à timore. Timor legem non implebat, amor implevit. Timuerunt homines, & non impleverunt; amaverunt & impleverunt. Quomodo timuerunt, & non impleverunt; amaverunt, & impleverunt? Timebant homines, & rapiebant res alienas; amaverunt, & donaverunt suas. S. August. in Ps. 90.

Justitia prima fuit in rudimentis, natura Deum metuens: dehinc per legem, & Prophetas, promovit in infantiam: dehinc per Evangelium efferbuit in juventutem: nec per Paraclerum componitur in maturitatem. Tertullianus lib. de veland. Virgin. c. 1.

Venit super Discipulos in linguis igneis, ut verba ignea loquerentur; & legè igneam linguæ igneæ prædicarent. S. Bernardus l. 1. in die Pent,

Habitare in corpore animam, probat vitalis motus corporis: habitare in anima Spiritum, probat vita Spiritualis. S. Bernardus l. 1. in De. dic. Eccl.

Esti cessavit, & requievit, die septimò Pater; cujus erat proprium condere rerum naturam: non cessavit Spiritus S.; cujus est opus proprium meliorare naturam. S. Rupertus de oper. S. Spir. l. 1. c. 2.

Per Verbum Patris esse sumpsit; per Spiritum S. verò bene esse sumit, creatura rationalis. Id. ib. c. 3.

§. XIV.

S. Spiritui perfecte obediendum.

Tunc Jesus ductus est &c. Matth. 4. 1. Effectum Spiritus S. perspicere. Non invit vel solà utens humanà ratione; sed ductus est à Spiritu S. inspirante, & agente, ipsum. Cajetanus hic. Ductus Syrus: *à Spiritu Sanctitatis.* Et statim Spiritus expulit. Marc. 1. 12. id est, promptè, ac fervidè duxit, & movit Christum in desertum. Christus enim secundum assumptionem humilitatem, in omnibus promptissimè & celerimè, obediuit instinctui Spiritus S. Dionys. Carthus. hic.

Seditque supra singulos eorum. Act. 2. 3. Quòd sedisse dicitur, regie est potestatis indicium. V. Beda hic.

§. XV.

Dispositiones ad S. Spiritum recipiendum, & conservandum.

Ex Veteri.

AT columba, non inventa requie pedibus suis, rediit ad ipsum in arcam. Gen. 8. 9. S. Chrysof. hom. 26. hic quærit: quomodo non invenerit requiem; siquidem, teste scripturâ, *cacumina montium* fuerunt visa? Respondet: quia cacumina limò adhuc plena erant. Columba non sedit in terra lutosa, vel cadaveribus: quia Spiritus S. non intrat carnalem, & malevolam animam. S. Ambros. l. de Noe c. 17.

Exaudi me Domine. 3. Reg. 18. 34. 37. Oratio primum requisitum ad impetrandum à cælo ignem Spiritus S. Efficacia hujus ignis, quò combusta idola gentilium. Aquæ sapius affusæ vim ignis impedire nequiverunt: quia *aqua multæ &c.* Cant. 8. 7. Quin potius, sicut Scriptura ait, *ignis lambit aquam*: lambere autem proprium est linguæ ea, quæ sibi dulcia sunt, & sapida, lingentis, & degultantis. Sic linguæ illæ igneæ amaras tribulationum aquas lambebant, inundationem maris sicut lac sugentes. Deut. 33. 19. Si autem hunc ignem è cælo tibi vis trahere; præpara imprimis cum Elia holocaustum teipsum, mactando, & abnegando, cuncta vitia, affectus, passiones. de Ponte in Cant. 2. Exh. 32. §. 3.

Quoniam ad te clamavi, latifica animam meam. Ps. 85. 3. 4. *quoniam ad te Domine animam meam levavi.* Qui verè, & ex corde, Deum amat; cogitando, & desiderando Deum; animam suam ad Deum levat. Contrà qui terram amat, cogitando, & concupiscendo, terram; animam suam ad terram deprimit. Itaque illi solus verè cum Propheta dicere potest, *ad te Domine animam meam levavi,* & jure subpetere

a con-
nem,
quòd,
ndum
mmo-
i.
i non
gi gu-
sare,
Dei:
cum
72. 5.

ostis,
quòd
ratio-
asc. de

sunt,
es ab
s, cir-
aben-
quan-
lesia:
illis.
gelo-
agnæ
ctus.

Me-
o, ad-
ten-
ut in
4. in
ator;
3. de
ndum
& vi-
oluit.
o no-
agna-
figi;
iam,
etur.

omi-
cun-
culis
um.
tan-
proce-

quod
utas
qui
emi-
, ex
vo-
ssie,
19.
ister.
Qui